

Registratienumme 24.041460

Onderwerp Visveiligheid gemaal IJmuiden
Indiener René Roorda [Partij ChristenUnie_SGP](#)
Datum vraag 28 februari 2024
Datum antwoord 9 april 2024
Bron E-mail
Aan De verenigde vergadering
Van Dijkgraaf en hoogheemraden
Portefeuillehouder Hans Schouffoer

Context

Op 27 februari ontving de VV de VV TKN-memo Visveiligheid gemaal IJmuiden. Naar aanleiding van deze memo diende dhr. Roorda twee vragen in. Hieronder vindt u de vragen en de beantwoording.

Vraag 1

Is het mogelijk betreffende vissterfte te kwantificeren (hoeveel dode vissen per jaar, welke soorten)?

Antwoord 1

In de evaluatiestudie uit 2020 van uitgevoerde trekvis-onderzoeken is door Wageningen Marine Research (verder WMR) geschat dat gemiddeld 60% van de schieraal IJmuiden passeert via de schutsluizen.¹ Van de 40% die via het Binnenspuikanaal migreert, gaat iets meer dan de helft via het gemaal, waarvan ca. 56% het niet zal overleven. Op populatieniveau is de schade aan schieraal door het gemaal 10-15%. Dit cijfer,

¹ Winter HV, Griffioen AB, de Bruijn P. Evaluatie trekvisonderzoeken Noordzeekanaal en ommelanden: onderzoek in het kader van samenwerkingsverband Ecologische Verbindingszone Noordzeekanaal en Ommelanden Fase 1. IJmuiden: Wageningen Marine Research, 2020.

gemiddeld 12,5%, is ook vermeld in het landelijke knelpuntenrapport van WMR over de schieraal.²

Over andere vissoorten is veel minder bekend dan over schieraal. Studies richtten zich met name op schieraal omdat schieraal de meest kwetsbare vissoort is.

Vraag 2

Wat zijn de kwantitatieve effecten van de voorgestelde/geïmplementeerde beheersmaatregelen?

Antwoord 2

Over het effect van de voorgestelde en geïmplementeerde maatregelen kan op dit moment het volgende worden gemeld:

- Het benutten van mogelijkheden tot visvriendelijk schutten is uitgevoerd. Voor extra loze schuttingen voor de vis bieden de schutsluizen in de praktijk weinig gelegenheid (onvoldoende vrije schutruimte). Het langer openhouden van de binnendeur van de Noordersluis is wel succesvol uitgevoerd. Het effect op de migratie van schieraal zal nader worden onderzocht tijdens het telemetrie-onderzoek eind 2025, wat we binnen het samenwerkingsverband "Ecologische Verbindingszone Noordzeekanaal en ommelanden" (EVZ NZK eo.) gaan uitvoeren.
- In het Binnenspuikanaal zijn najaar 2023 actief schieralen gevangen met fuiken. Deze schieralen zijn vervolgens aan de zeezijde weer uitgezet. Deze 'Paling over de Dijk' maatregel wordt momenteel door WMR geëvalueerd en zal eind april worden opgeleverd.
- Het malen op lage toeren is nog niet doorgevoerd. Inmiddels is het werken van de gemalen op lage toeren wel meegenomen in de uitbesteding van de aanpassingen aan de software, die wordt opgeleverd vóór het komende uittrekseizoen. Het resultaat van deze maatregel zal sterk afhangen van de hoeveelheid neerslag die moet worden afgevoerd. Bij veel neerslag moet het gemaal vol aan. Bij minder afvoer zijn er wel mogelijkheden om visvriendelijk te malen.

² van der Hammen T, Griffioen B, Volwater J, Winter E. Inventarisatie knelpunten voor schieraalmigratie in Nederland. IJmuiden: Wageningen Marine Research, 2023.